

Sem. Anisi drach. tres.

M. F. Electuarium.

Het gebruik en gifte is als in de *Diacatholicum*.

Succi Rosarum met en zonder *Scammonie*.

Neemt gefuivert sap van *versche Rosen* en witte poederfuiker, elks anderhalf pood, kooktse tot een Syroop, en byna kout geworden zynde, doet daar op het laatste in.

Scammonii præpar. unc. unam & sem.

*Santalorum albi, &
rubri,
citriini.*

Cinamomi aa drach. duas.

Alles fyn gevreven zynde, roertse onder een, en mengtse by de vorige Syroop.

De kragten en giften zyn mede als de *Diacarthamum* en *Diaprumum*.

SE S D E A F D E E L I N G .

Van de Antidoten en Opiaten.

Theriaca Andromachi Senioris

℞. Rad. Iridis Florentinæ, unc. unam & sem.

Costi odorati,

Pentaphylli,

Rhapontici, *ofte* Rhabarbari.

Zin.

Zingiberis aa drach. sex.

Gentianæ,

Acori die hier ter lande wast.

Meu athamantici.

Phu of Valerianæ, aa unc. sem.

Aristolochiæ tenuis drach. duas.

Agarici albi & levis,

Cinamomi aa unc. unam & sem.

Cassiæ lignæ drach. sex.

Fol. Scordii Cretici, of de hierlandse, unc.
unam & sem.

Dictamni Creticæ

Calamithæ montanæ.

Marrubii,

Schænanthi, aa drach. sex.

Chamædryos,

Chamæpytios,

Lauri, voor Malabatrum.

Polii Montani albi, aa unc. sem.

Piperis albi,

nigri, aa drach. sex.

longi, unc. tres.

Bacc. Juniperi, versch, voor Caropobal-
samum,

Caryophylli linii voor Amomum aa
unc. sem.

Flor. Rosarum rubr. unc. un. & sem.

Croci Brittannica,

Stæch. Arabicæ aa drach. sex.

Centauri minoris dr. duas.

Sem. Buniadis ofte Napi, unc. unam.
& sem.

E 7

Pe-

- Petros. Maced. veri drach. sex.
 Ammios,
 Anisi,
 Cardamomi minoris,
 Fœniculi,
 Hyperici,
 Sefelios Masfiliensis,
 Thaspios aa unc. sem.
 Dauci cœtici, drach. duas.
 Spicæ Nardi Ind. drach. sex.
     Celticæ unc. sem.
 Opii præparati, unc. tres.
 Succî Glycyrrhizæ, unc. unam & sem.
     Hypocyttidis,
     Acaciæ,
 Styracis calamitæ sinceræ,
 Gummi Arabici Vermiculari,
     Sagapeni, aa unc. sem.
     Opopanacis,
     Galbani,
 Bituminis Judaici, aa drach. duas.
 Myrrhæ,
 Terebinth. Cypriæ, aa dr. sex.
 Boli Armen. ver, voor Terra Lemnia.
 Chalcitidis, gebrand tot de as grauw
     word, aa unc. sem.
 Costorei, drach. duas.
 Olei Nucis Moschatæ exp. voor Opabal;
     samum, unc. unam & sem.
 Trochis, Scillitici, unc. sex.
     Viperini,
Magmatis hedychroi, aa unc. tres.

Vini:

Vini Canari generosi q. s.

Mellis Narbonensis, drymaal soo veel
als het gewigt van het bovenge-
schrevene bedraagt.

De honing wel geschuimt zynde, en haar dikte hebbende, roert men daar onder de olie van NoteMofcaten, welke daar in door de warmte komt te smelten; daar na de fijn gevreven *Chaloitis*; ten derde neemt men de *Opium*, *Succus Glycyrrhiza*, *Hypocistidis* en *Acacia*, in de Canarie wyn gesmolten, en tot een bequame dikte uitgerookt zynde werd dan mede al warm onder de honig geroert. Ten vierden, smelt men ook de *Opopanax*, *Galbanum*, *Myrrha* en *Sagapenum* met de selfde wyn gefuivert, en tot haar bequame dikte gekookt zynde, zo smelt men daar de Cyperse terpentyn onder, hier scheidt men dan een lepel of twee honig by, om wel onder een te mengen: welke dan op het laatste onder de honig geroert werd, wanneer die nog ruim lau is, anders schriften de Gommen. Dit gedaan zynde werden d'andere poederen daar allenkskens onder geroert, 't welk de *Theriaka* is.

De *Theriakel* is een goed middel om te doen sweten, voornamentlyk in koude gebreken, is seer pynstillende en windbrekende, bequaam tegen alle fenynige pest en besmette logt, verwarmt de maag en d'ingewanden, stillt het kolyk van onder en van boven ingegeven, Uiterlyk is sy zeer discutierende.

Van

Van een half scrupel tot vier scrupels wertse gemeenlyk gebruikt : maar d'eerstgebooren en jonge kinderen, geeft men die by greinen in.

Wyl dezelve van de Drogiften en land Apothekers so seer vervalst werd, werd hy van de voorfigtige Doctoren so seer niet meer voorgefchreven; want de Drogiften doen 'er al te veel honig by, of sy makense uit onnutte kruiden, daarom moet elk Apotheker die zelfs maken. Ook behoeft men sulke ope-reuse *Theriaca* niet te hebben, vermits men met weiniger ingredienten doen kan 't geen alle de Theriaken kunnen doen.

Mithridatium Damocratis.

℞. Rad. Costi odorati *unc. unam.*
 Gentianæ *drach. quinque.*
 Acori veri,
 Afari,
 Phu, of Valerianæ *aa drach.*
tres.

Meu Athamantici, *dr. duas & sem.*
 Zingiberis,

Cinamomi, *aa drach. septem.*

Fol. Lauri voor Malabathrum,
 Schænanthi *aa unc. unam.*

Poli montani albi.

Scordii Cresci, of de hierlandse, *aa*
drach. septem.

Dic-

- Diſtamni Creticæ *drach. quinque.*
 Flor. Croci Britan. *drach. decem.*
     Stæchadis Arabicæ, *unc. unam.*
     Roſarum rubr. *dr. quinq.*
 Agarici albi & levis,
 Spicæ Nardi Indicæ aa *drach. decem.*
     Celticæ *drach. quinque.*
 Bacc. Juniperi voor Carpobalaſamum,
 Piperis albi aa *drach. ſeptem.*
     longi *unc. unam.*
-
- Sem. Thlaſpion, *drach. decem.*
     Sefeleos Maſſilienſis *unc. unam.*
     Dauci Cretici *drach. ſeptem.*
     Petroſelini Macedonici veri
     Cadamomi minoris.
     Fœniculi aa *drach. quinque.*
     Aniſi *dr. tres.*
     Hyperici *dr. duas & ſem.*
- Myrt hæ electæ,
 Thuris Maſculi aa *drach. decem.*
 Styracis calamitæ ſinceræ,
 Galbani,
 Opopanacis, aa *unc. unam.*
 Sagapeni *dr. tres.*
 Olei Nucis Moſchatae expreſſi voor Opo-
     balaſamum,
 Succu Hypocyſtidis aa *unc. unam.*
     Acaciæ, *drach. duas & ſem.*
 Bdelli, *drach. ſeptem.*
 Gummi Arabici vermiculari,
 Opi præparati aa *drach. quinque.*
 Caſtorei *unc. unam.*

Ven-

Ventris Scinci, *drach. duas & sem.*

Troch. Cypheos, *drach. septem.*

Vini Canarini generosi, *q. s.*

Mellis Narbonensis, *driemaal so veel als het
bovengeschrevene weegt.*

De wyte van maken, kragten en gifte zyn
al de selfde, als in de Theriaca gesegt zyn,
alleen dat men dese meer aan de Vrouwen
geeft.

Diafcardium Fracastorii.

℞. Rad. Zingiberis, *drach. duas.*

Bistortæ,

Gentianæ,

Tormentillæ,

Cinamomi,

Cassie Lignæ,

Fol. Dictamni Creticæ, *aa unc. sem.*

Scordii ficc.

Flor. Rosar. rubr. *unc. unam.*

Piperis longi,

Sem. Acetosæ,

Styracis calamiæ,

Galbani,

Gummi Arabici vermiculati, *aa unc. sem.*

Opii depurati, *drach. duas.*

Boli Armenæ veræ, *unc. duas.*

Vini generosi Canarini *q. s.*

Mellis despumati albi *lib. tres.*

M. F. f. a Opiatum.

De Galbanum en Styrax werd met Canary
wyn

wyn gesmolten, en tot een dikke gekookt, alsoo doetmen ook met de *Opium*. De honig dan nog warm zynde, werd daar den *Opium* onder geroert, en nog ruym lauwwynde, de andere gommen, onder welke eerst een weinig honig is geroert, op datze soo ligt niet souden schiften: daar na roert men daar de overige Poederen onder.

Deze is soo heet niet om te doen sweeten als de *Theiakel* of *Mithridaat*, en wert minder vervalft, en kan in de selfde gelegentheden geheficht werden.

De *Dosis* is ook de selfde, maar de eerstegeboren kinderen geeft men die by greinen in.

Theriac Diatessaron Mesuei.

℞. Rad. *Aristolochiæ rotundæ*,

Gentianæ,

Bacc. Lauri,

Myrrhæ, aa *unc. duas.*

Mellis despumati libr. duas.

M. F. *Electuarium.*

De *Myrrha* wert alleen gevreven en onder d'andere poeders gemengt, en onder de honig geroert.

Is een goed middel voor een verkoude maag, breekt koors, de winden, en bevordert de stonden en het baren

De *Dosis* van een half drachme en vier scrupels.

Con-

Confectio Alkermes

℞. Syrupi granorum Kermes van Mompe-
liers of Lion, lib duas & sem.

Warm gemaakt zynde, doet daar by

Ambrae grisea, klein gesneden drach. duas.

De Amber gesmolten zynde, stroit daar in
de volgende Poederen.

Ligni Aloës,

Cinamomi, aa drach. sex.

Lap. Lazuli pp.

Margaritarum pp aa drach. duas.

Fol. Aui drach. unam.

F. s. a. Electuarium.

Het gout wert niet onder het Poeder ge-
mengt, maar onder de Confectie grosjes
omgeroert.

Dese wert gemeenlyk gebruikt om het
hart te sterken, en de geesten met het bloet
te verkwikken, maar is veel te swak, voor-
namentlyk wanneer de Ambergrys daar
uit laten; maar 't sou niet vreemt zyn daar
eenige droppelen Olie Cinamomi en Caryo-
phyllorum by te mengen, 't welk meerder
verquikkinge sal by brengen: of dat men de
selve olien met sal. *Juccini volatile*, mengt
en met een cordiale brandewyn, uittrekt.

De Dosis is tot een drachme in eenige
hartsterkingen.

Con-

Confectio Hyacinthorum.

- ℞. Hyacinthorum,
Coralli rubri, aa *unc. sem.*
Boli Armenæ veræ, *unc. unam.*
Granorum Kermes.
Rad. Tormentiſæ
Dictamni albæ,
Sem. Acetofæ.
Limonum
Portulacæ
Flor, Roſarum rubr.
Crocī,
Santali albi, citrini, rubri,
Raſuræ Eboris, an *ſcrup. quatuor.*
Cornu Cervi *drach. tres.*
Smaragdi,
Saphiri.
Topaſſi,
Margaritarum,
Senici crudi,
Folior. Auri.
Argenti, aa *ſcrup. duas.*

De geſteenten werden beſonder gevreven,
en onder de andere Poeders gemengt, daar
mengt men dan ſoo veel Syroop van Limoe-
nen by, dat het een bequaam *Electuarium*
kan werden: waar onder dan het goud en
zilver grofjes gemengt werd.

Deſe Confectie ſegt men mede hartſter-
kende te zyn, is goet in braken, ſwakke
maag, en allerley bloet en buykloop te ſtop-
pen,

pen, voornamentlyk in ziekten die uit een suur bestaan.

Men mengt deselve onder eenig water of onder een *bolus* tot een drachme.

Philonium Mesua.

℞. Sem. Hyoscyami albi,
Piperis albi, aa drach. viginti.
Crocī, drach. quinque.
Rad. Pyrethri
Spicæ Nardi Indicæ;
Castorei aa drach. unam.

Honing soo veel als het Poeder drymaal weegt, wel geschuimt en tot een genoegsame dikte gekookt zynde, roert daar onder *Opei* in wat azyn gedissolveert tien drachmen; dit gedaan zynde, mengt daar het Poeder onder.

Men gebruikt het in de buikpyn, colyk en winden, stilt ook de pyn in de lyfmoeder, hoeft en andere plaatsen meer: is ook goed in alle koude ziekten.

Dosis in kinderen met greinen en in oude tot een drachme en vier scrupels.

Requies Nicolai.

℞. Flor. Rosar. rubr.
Violarum, aa drach. tres.
Sem. Hyoscyami albi,

La

Lactucæ,
Papaveris albi,
Portulacæ,
Pſyllii, Scariolæ,
Cort. Rad. Mandragoræ,
Opii Præparati, Zingiberis,
Nucis Molchatæ,
Cinamomi, aa drach. unam & sem.
Santali albi,
    citri,
    rubri,
Spodii ex ebore uſto,
Tragacanthi, aa scrup. duas,
Melis deſpum, ſoo veel als het hoven
    ſchrevene drymaal weegt.
M. F. Opiatum.

De honig zyn behoorlyke dikte hebben
de, mengt daar onder den *Opium* in wat azyn
of wyn onttaan zynde, en daar na de Poe-
ders.

Dit gebruikt men veel voor kinderen die
niet ſlaapen kunnen, eerſt met greinen, en
daar na met een half ſcrupel. In oudelui-
den tot een drachme en vier ſcrupels.